

Ta teden so posvetovanja nekaterih važnejših odsekov, tako proračunskega, finančnega, narodnogospodarskega, socialno-političnega in drugih. Seje v zbornici se začnejo zopet dne 6. maja.

Poslanec Roškar za vinogradnike.

V odseku za vinarstvo je zavzel poslanec Roškar pri razpravi postavbe za poškodbe po trtni uši stališče, da se naj namesto brezobrestnih posojil upelje subvencije, katerih bi ubožnim vinogradnikom ne bilo treba vrniti državi.

Utemeljeval je to zahtevo posebno s tem, da so dosedaj večinoma gospodarsko krepkejši vinorejci prenovili svoje vinograde, in da pridejo sedaj ubožnejši na vrsto, katerim bi se potem tega nameravane zakona pomagalo obnoviti njih vinograde z državnimi sredstvi, ne da bi taiste morali vrniti.

S tem bi se jim omogočilo, ohraniti obstoj družin, pa tudi premagati vinsko krizo, katera je vsled nizkih cen, ki ne pokrivajo produkcijskih stroškov, postala za njih gospodarstvo nevarna.

Zahteval je tudi, da se naj spremeni zakon v tem smislu, da državna podpora ali subvencija ne sme biti v bodoče odvisna od enako visoke svote od strani dežele, kakor predpisuje sedaj veljavni zakon, ker so bile na Spodnjem Štajerskem nadaljne podpore vinogradnikom onemogočene vsled tega, ker je črtal deželni odbor to svoto 200.000 K iz proračuna za leto 1910.

Po dveurni debati se je sklenilo z veliko večino, naj c. kr. poljedelsko ministrstvo čim prej izdela načrt postavbe, v katerem bi bile vse dosedaj v veljavi stoječe vinske postavbe enotno po sedanjih skušnjah in potrebah urejene, posebno z ozirom na zahtevo odseka za spremembo brezobrestnih posojil in nevrtačljive subvencije.

Ne pozabite na št. 11!

Politični ogled.

— Cesar Franc Jožef se odpove prestolu? Belgrajska „Politika“ poroča, da se cesar Franc Jožef namerava odpovedati prestolu na korist prestolonasledniku Francu Ferdinandu. — Zagrebški listi pa so dobili od svojih dopisnikov na Dunaju poročilo, da je bilo pretekle dni odrejeno v dunajski in budimpeštanski denarni kovnici, da se začne takoj kovati denarji s sliko prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Na teh novicah bo letnica 1911. Iz tega bi se dalo sklepati, da se bo naš cesar kmalu odrekel prestolu. Bržkone se bo to zgodilo koncem leta po sestanku nemškega cesarja Viljema in našega cesarja.

— Albanska vstaja. Uporniki v Albaniji se še ne mislijo vdati, ampak so sklenili, da se bodo branili do zadnje kaplje krvi. Poroča se, da bo prvo, kar bodo sedaj storili, to, da porušijo železniško progo Skoplje—Mitrovice, da s tem onemogočijo nadaljno pošiljanje vojaštva na bojišče. Oboroženih Albancev se nahaja na Požaranah 3000, blizu Drenice pri Grabovcu in Kuzminu 2000, pri Lipljanah 4000, pri Bernafu ni Rakoveu 5000, pri Podgoru 3000, pri Labu 6000, pri Ljumi 6000, in pri Ferizoyiču 2000, torej skupno 31.000. Glavno taborišče imajo ob reki Sitnici na Kosovem polju. Turške vojske se nahaja na Kosovem polju 40 bataljonov pehote in 12 brzostrelnih baterij. V par dneh pa se ima to število povišati na 52 bataljonov pehote in 12 brzostrelnih baterij.

— Protievropska vstaja na Kitajskem. V London dohajajo poročila iz Hankava, po katerih je položaj jako kritičen. Zene in otroci beže iz Čanšeja. Veliko hiš je zgorelo. Povsod so nalepljeni lepaki, ki pozivajo, naj se Evropejci pomore. Misijonarji beže. Vstasi so zažgali neko šolo, v kateri je zgorelo 30 dijakov. Proti vojnim ladjam so izpustili vstasi goreče džunke. Ameriški pekinški poslanik se boji, da se nemiri še razširijo.

Začudila se je Lenčika. Na pol se se je jokala, na pol pa smejala. Skočila je k materi — moja zlata mati!

„Kaj boš se to jokala, ču oča zove! Hejmo v žo!“

„Ivan pa Lenčika, poklekni, da vama damo svoj sveti žegen!“

„Mati deni tvoji roki Lenčiki na rame! Tak! Zaj pa vaj naj blagoslovi vsegamogočni Bog: Oča, Sin, no sveti Duh!“

„Mati pa za prinesi ocvirkovice i pint vina, pa zaročne prstane!“

Za tri tje dne blo gostüvanje. Pač takšo gostüvanje je bilo, ka še ga nihče ne puni. Čela ves bla na gostüvanje pozvana. Tri dni so se gostili pa veselili. Trejni den, ravno so bli pri obedi, prinese pot iz pošte lepo skatlico za Lenčiko. „Moj Bog, ka pa je to, Ivan?“ „Le odpri, tvojo je, ka mo vidli, kaj je notri!“ Bilo je srebrno jajce, goreh pa zlato zapisano: Lenčiki, Ivan.

Ti — ti — Ivan — ti, prosí pretrgano Lenčika, pa joj vsiplejo svetle solze po lici — zmislila si je na kuhano jajce pred školjo, začetek njene zdajne sreče.

Ocvirkovica je bila kaj dobra mesena jed, podobna gulaši. Dobili so jo tisti, ki so prišli v ogledi, pa ženihi nevosto dobili.

P. Sk.

Mala politična naznanila.

Dne 22. aprila: Za dunajskega župana je bil danes zjutraj izvoljen dosedanji prvi podžupan dr. Neumayer. — Cesar odpotuje dne 12. majnika v Budimpešto. — Socialni demokrati v Bosni so sklenili, da postavijo za saborske volitve lastne kandidate.

Dne 21. aprila: Cesar se udeleži dne 22. julija slavnosti v št. Hipolitu v proslavo njegove osemdesetletnice. — Angleški kralj Edvard pride meseca avgusta v marijinovarske toplice. — Ruska gospodarstvena дума je zvišala prispevek za ljudske šole od 4 na 14 milijonov rubljev. — Pogajanja za trgovinsko pogodbo med Avstro-Ogrsko in Srbijo se bodo ugodno končala še do konca tekočega meseca.

Dne 24. aprila: Pri večerajšnji dopolnilni deželnozbornski volitvi v goriskem slovenskem veleposestvu so zmagali liberalci dr. Franko, Klančič in Rutar. — Vojna sodišča v Prištini so obsodila doslej 400 Albancev zaradi udeležbe pri vstaji. 18 Albancev je bilo obsojenih na smrt. — Za Hrvaško se pripravljajo nov volilni red, ki pa bo po dosedanjih poročilih zopet pravo skrpucalo. Volitve bodo javne.

Razne novlice.

* **Iz finančne službe.** Finančni konceptni praktikant dr. Janez Hauke je premeščen od davčnega referata v Celju v Feldbach, in finančni konceptni praktikant Emanuel vitez pl. Ferro od davčne administracije v Gradcu k davčnemu referatu v Celju.

Prestavljen je konceptni praktikant Arnold pl. Halbermatten iz Ptuja v Murau, namestniški konceptni praktikant Julij Reinighaus pa iz Murau v Ptuj.

* **Poslanec Roškar** je vložil dne 22. aprila t. l. v državnem zboru predlog za obligatorično zavarovanje proti elementarnim poškodbam, ker je samo tem potom mogoče po umah prizadetim zadostno pomagati in ubraniti bede.

* **Iz Gradca** nam je prišlo od c. kr. namestnije veselo poročilo, da je „Sv. Lenart nad Laškim“ postala nova, samostojna občina. Veliko se je nasprotovalo, a g. župnik je dosegel vendar svoj namen v veliko veselje nove občine.

* **Prijatelj vinogradnikov.** Kakor izvedo naši čitatelji iz poročila o državnem zboru, je čudni dr. Ploj izrekel v neki zadevi javno zaupanje istemu Bilinskemu, ki nam preti s splošnim davkom na vino. Na eni strani izreka našim neprijateljem zaupanje, na drugi pa nam pravi, da se borijo proti njim, tako ne dela zastopnik ljudskih koristi. Kdo pa naj potem Ploju verjame, da se bo boril proti temu in onemu na Dunaju, ko pa potem iz druge strani izvemo, da se našim največjim nasprotnikom izreka zaupanje.

* **Ostuda** postaja pisava Plojevo „Sloge“. Ali je polna neomejene hvale za svojega krušnega očeta, ali pa polna napadov na vse, kar je v zvezi s Kmečko zvezo. Zadnja številka je zopet polna napadov na našo stranko. To ji je hvaležnost, da je Ploja ob zadnjih volitvah rešila grde politične smrti, in ga poslala na Dunaj. Nikdar pa ne napada „Sloga“ liberalcev, z njimi drži res sloga, zelo redko že štajercijance. Prišel bo dan obračuna, in Ploja ne bodo rešili niti večni dijaki, niti denar, niti piščanci.

* **Plojevi „Slogi“** povemo v tolažbo, da nas njena „uljudna vprašanja“ popolnoma nič ne razburja. Saj je znano, da lahko en norec več reči povprašuje, kakor mu more sto modrijanov odgovoriti. Kako pametna so „Slogina“ vprašanja, kaže samo slučaj 3. avgusta, na katerega se sklicuje. Da je poslovodja takrat s kaplanom govoril nemški, je pametnim ljudem popolnoma jasno, ker je bil dotični kaplan iz Dunaja, je v stolnici poročil nekoga prijatelja, in je prišel potem tiskarno pogledat. Le norec more vprašati, zakaj poslovodja z dotičnim dunajskim nemškim duhovnikom ni govoril slovenski! Slične vrednote so vsa druga vprašanja nezmerno „brihtne“ „Sloge“.

* **Sivo glavo** dela našim liberalcem obstrukcija slovenskih deželnih poslancev. Radi bi vedeli, ali se pogajajo naši poslanci z nemškimi zaradi obstrukcije ali ne. Sedaj hočejo na vsak način vsiliti mnenje, da so se naši poslanci že pogodili. Iz krogov poslancev pa se nam zatrjuje, da se še sploh niso začeli pogajati radi obstrukcije, ker ni za to nobenega povoda. Zopet dokaz, koliko je liberalcem verjeti. Nam se zdi le smešno, da liberalci hočejo z vso silo vsiliti našim poslancem pogajanja. Zdi se jim pač nemogoče, da bi človek ne mogel tako dolgo občevati z Nemci. Dragocena priznanja liberalnih duš!

* **Zmeta „Stajere“** se še vedno ne more znebiti strahu, ki mu je prešinil vse ude in možgane (ako jih kaj ima), odkar so naši poslanci v deželnem zboru začeli obstrukcijo. Govori zmešano in zmedeno. Iz usmiljenja mu torej še enkrat povemo: Ker Nemci niso hoteli regulirati rek na Slovenskem, ker niso hoteli dajati podpor vinogradnikom, ker niso hoteli podpirati naših gospodarskih in narodnih teženj, zato so začeli naši poslanci obstrukcijo. Najprej so grešili Nemci, in šele potem se je začela obstrukcija. Zmešani „Stajere“, zapomni si to!

* **Strah** pred novimi volitvami. Neki krščansko-socialni parlamentarec je z ozirom na položaj izjavil: „Le malo strank je v državnem zboru, ki bi brez mrzlice mislile na nove volitve. Med strankami, ki se novih volitev boje, so nemški svobodomiselnici, mladočehi,

češki agrarci, liberalni Jugoslovani. Tudi razne skupine „Poljskega kola“ se novih volitev boje. Tudi socialni demokratje ne zaupajo popolnoma svojim volitcem, ker niso ničesar dosegli, dasi so druga najmočnejša stranka v zbornici. Med Slovani gredo lahko z velikim upanjem na uspehe v volilni boj zgolj S. L. S. in češki krščanski socialci. Med nemškimi strankami se za sedaj edino krščanski socialci nimajo ničesar bati. V strahu pred zborničnim razpustom je zato vlada v soboto dobila gladko večino za 182 milijonsko posojilo.

* **Shod** nemških katoličanov. Shod nemških katoličanov bo letos od 21. do 25. avgusta v Augsburgu. Pripravljalna dela so že v polnem tiru. Govorniki se bodo pečali zgolj z vprašanji, ki so pereča in času primerna. Tiskovna komisija je izdelala umetniško vstopnico. Finančna komisija je že pripravila v najkrajšem času garancijski zaklad, ki presega že 100.000 mark. Rešeno je že tudi stanovanjsko vprašanje. Shod bo v veliki mestni koncertni dvorani, ki jo bodo povečali, kar bo stalo 48.000 mark, mesto Augsburg prispeva v ta namen 20.000 mark, pripravljalni odbor pa 28.000 mark. V dvorani bo prostora za 5000 sedežev in za 2000 stoješč.

* **Poziv** katoliškim strankam. „Vaterland“ pozivlje dne 14. t. m. voditelje katoliških strank v avstrijskem parlamentu, naj skušajo doseči z vso resnostjo narodnostni sporazum. Med drugim piše sledeče: „Četudi mislijo posamezni katoliški voditelji, da se morajo iz strankarskih taktičnih vzrokov klanjati narodnemu šovinizmu, gotovo se bodo katoliške stranke v sili same otresle liberalizma, in se vrnilo k izkazano dobrim katoliškim načrtom, ki bi jih ne smel zapustiti noben katoliški voditelj, tudi ne na popolnoma političnem in narodnem polju. Ta naš opomin je namenjen vsem, kajti vsi avstrijski narodi potrebujejo narodnostnega miru, Nemci, Slovani, Romani — in če se ozremo na drugo državno polovico — Mažari, katere je narodni šovinizem že skoro pripeljal na rob propada. Voditelji katoliških strank so prav za prav poklicani, prevzeti to narečno poslaništvo, to dolžnost jim mora nalagati katoliško prepričanje. Popolnoma nič ne podcenjujemo težkoče tega dela, ampak visoki namen je vreden truda. Brez bojazni opozarjamo zato še enkrat zastopnike katoliškega ljudstva v parlamentu, naj se združijo ter naj ustvarijo narodno mirno četo, ki jo bo Gospod Bog gotovo blagoslovil in privedel do zmage. Posledica te zmage bi bila srečna Avstrija, katere narodi bi bili gotovo hvaležni svojim rešilec iz toka narodnega šovinizma, in katere vladarji bi brezdvomno to veliko delo priznali brez premisleka.“ — K temu bi bilo pripomniti, da se voditelji katoliških slovenskih strank niso nikdar klanjali narodnemu šovinizmu, in se tudi sedaj ne klanjajo. Vedno so samo branili pravice svojega ljudstva, ne da bi jih kratili komu drugemu. V toku narodnega šovinizma stoji nemški krščanski socialci, pri čemur jim je v nekaterih vprašanjih žalibog sledil tudi „Vaterland“. Nemški krščanski socialci so torej prvi na vrsti, da se povrnejo k malomarno zapuščenim narodni pravičnosti, ter se ne puste več voditi na vrvi od nemško-nacionalnih bojnih petelinov.

* **Slovenci** na Dunaju. Slov. kat. izobr. društvo „Straža“ je imelo v zadnjem času vrsto zelo zanimivih, časa primernih predavanj. Dne 13. marca je predaval državni in deželni poslanec prof. dr. Krek o dr. Luegerju, ki je ravno takrat ležal na mrtvaškem odru. Opisoval je njegove zasluge za krščansko in demokratično idejo, in njegov boj proti mažarski nestrpnosti. Poudarjal je pomen njegovega političnega dela za Avstrijo, njegovo delo je bilo delo za narod, za ljudstvo. — Na velikonočno nedeljo pa je predaval v „Straži“ g. Sušnik, predsednik našega vrliga akademičnega društva „Danice“ o verskih in pasijonskih predstavah v srednjem veku. G. Samsa je omenjal, da kažejo te predstave globoko versko prepričanje srednjega veka, ter v kratkem pojasnil, kako se je iz teh cerkvenih predstav razvil današnje moderno gledališče. — V nedeljo, dne 10. aprila je imel predavanje društveni tajnik, član „Danice“, g. Mazovec, o pesniku Medvedu. Orisal je na kratko njegovo življenje, ter podal glavne ideje njegovih pesnij. V debati je g. Samsa poudarjal vodilno misel Medvedovih pesnitev: življenje polno mišljenja in trpljenja in upanje v boljšo prihodnost. — Dne 13. aprila se je poklonila deputacija (odposlanstvo) dunajskih Slovencev nadškofu koadjutorju ekselenciji dr. Naglu: g. Razbergar kot predsednik „Straže“, g. Sušnik kot predsednik „Danice“, in g. Samsa kot voditelj slovenske službe božje na Dunaju. Ekselencija dr. Nagl je bil o slovenskih društvih na Dunaju že poučen, posebno pa se je zanimal za akademično društvo „Danice“, o kateri se je prav pohvalno izrazil. Posebno je izrazil svoje veselje nad tem, da imajo Slovenci na Dunaju svojo službo božjo. — Pri tej priliki še nekaj: Na Dunaju je mnogo Slovencev, in še več Slovenk, ki ne vedo ne za slovensko službo božjo, ne za „Stražo“, in ki sploh ne poznajo nobenega drugega Slovenca. Zato prosimo duhovnike, učitelje in druge javne zastope, naj domačine, ki se odpravljajo na Dunaj, opozarjajo na slovensko službo božjo, ki se vrši drugo nedeljo vsakega meseca ob 3. uri popoldne v cerkvi sv. Antona v Pouthongasse v XV. okraju. Tam dobe lahko tudi slovenskega spovednika, in sploh lahko stopijo v stik z rojaki. — „Straža“ pa naj krepko dela naprej za vero in izobrazbo svojih članov.

* **Kako** je napravil zavedni Vipavec? Vzor moža našega narodnjaka se je pokazal neki po Vipavskem.

znani posestnik iz Goč. On je stalen odjemalec nekega trgovca v Ajdovščini, in tako je prišel tudi ta teden k onemu trgovcu v Ajdovščini, ter nakupil pri njem cel voz blaga. Ko je imel že vse naloženo, se spomni, da mu manjkajo še vžigalice. Vpraša po njih, in trgovec mu ponudi cirimetodarske. Ker pa naš mož zahteva one v korist obmejnim Slovincem, pravi trgovec, da jih nima. S tem pa še nista bila gotova. „Dobro“, pravi posestnik, „če pri Vas kupujem toliko in že tako dolgo, smem pač tudi zahtevati od Vas, da prodajate tudi Vi naše vžigalice; če Vam ni prav, tu imate svoje blago nazaj!“ In zložil je trgovcu vse blago z voza nazaj, šel s praznim vozom nazaj v Vipavo, in tam rajši kupil blago, kakor pri liberalnemu trgovcu, ki na tak način bojkotira naše narodno-obrambno delo. Somišljeniki! Odločnost povsod, nikjer popustljivost! Pri vseh trgovcih zahtevajte odločno naše vžigalice v korist obmejnim Slovincem! Za nami stoji naše narodno probujeno ljudstvo!

* **Darilo** za muzej. G. Fr. Osonker, po domače Holsteter, posestnik in gostilničar v Kumenu na Poh. je poslal „Zgodovinskemu društvu“ za muzej krasnega divjega petelina. Vodstvo muzeja mi izreka za to darilo iskreno zahvalo s pripombo, da je on prvi, ki se je odzval v časnikih objavljenemu povabilu. Upamo, da najde posnemovalcev, ki bodo poslali stariške in prirodopisne predmete za naš južnoštajerski narodni muzej. Muzejski kuratorij.

Duhovniške vesti. S 1. majem nastopi župnijo na Teharjih gospod J. Čemažar, gospod J. Gašparič pa župnijo Sv. Rupert pri Laškem. Prestavljeni so s 1. majem kaplani: gospod J. Razbornik iz Sv. Martina na Pohorju v Teharje, gospod P. Jurak iz Galicije v Ljubno, gospod J. Horjak iz Sv. Ruperta pri Laškem v Galicijo, gospod J. Schiller iz Ljubnega v Dol. — Za kaplana je zopet nameščen č. g. Frančišek Ostrž, in sicer na Črni gori pri Ptuj. Želimo mu stanovitejšega zdravja.

* **Slov. kršč. soc. zveza.** Ker je v četrtek, dne 5. majnika, praznik, bo odborova seja S. K. S. Z. v petek, dne 6. majnika ob petih popoldne.

C. kr. namestnica je izdala novo odredbo glede plesov, da se v bodoče zabranijo take nesreče, kot se je dogodila v Okriču na Ogrskem. Županstva imajo strog nalog, da izdajo v občini glede pomankljive razsvetljave stroga določila.

Za obmejne Slovence se je darovalo 5 K kot velikonočni dar pri Sv. Bollenku pri Središču.

Za obmejne Slovence je nabral gospod Franc Juhart, posestnik v Orlivasi pri Braslovcah, na pogrebu gospe Marije Terglav, matere gospoda številnega poslanca Alojzija Terglava, na njegovem domu 15.20 K. Rodoljubi, posnemajte!

* **Za dljaško kuhinjo** v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Rudolf Janežič, spiritalni, 5 K; posojilnica v Gornji Radgoni 40 K; hranilnica in posojilnica v Šmarju 80 K; kmetica iz Brezja tri vreče krompirja. — Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plati!

Osrednja zadruga za vnovčevanje živine in pospeševanje živinorejev Mariboru priredi:

Na binkošno nedeljo po rani službi božji zborovanje v Studenicah v šoli;

na binkošno nedeljo popoldan po večernicah v prostorih Kmečke hranilnice in posojilnice v Konjicah;

na binkošni ponedeljek popoldan ob treh v gostilni g. Pinterja na Planini.

Dnevni red:

Vnovčevanje živine potom zadrug in pospeševanje živinorejev.

Govorili bodo zastopnik centrale za živinorejo na Dunaju, poslovodja zadruga, državni poslanec Pišek, in nadrevizor Vlad. Pušenjak. Kmetje, udeležite se v obilnem številu teh važnih zborovanj!

Društvo katoliških gospá v Mariboru

Je v nedeljo, 24. apr. prav sijajno obhajalo 50letnico svojega obstanka. Cerkvena slavnost se je pričela ob 9. uri popoldne s sv. mašo v cerkvi šolskih sester. Od tam je bil slovesni vhod prevz. gospoda knezoškofa kot društvenega protektorja v stolno cerkev. Procesije so se udeležili vsa mariborska katoliška društva z zastavami, zastopstva gospejnih društev iz Grada, Ptuja in Celja, gojenke šolskih sester, kn. šk. bogoslovje in stolni kapitelj. V stolnici, ki je bila vsa nenavadno ozaljšana s svetjem in zelenjem, so mil. nadpastir v slavnostnem govoru na podlagi besed velikonočne prefacije: „Zares je vredno in pravično, primerno in zveličavno, da tebe, o Gospod, vsak čas, zlasti pa ta dan poveljujemo“, pokazali, da se tega jubilejnega dne radujejo ne samo društvo in vsi, ki so ž njim v ožji zvezi, marveč tudi sveti oče, ki so mu poslali posebno lastnoročno pohvalno pismo, in svetli cesar, ki so že leta 1898 podelili sedanji predstojnici društva Elizabetni red, in ki odobrujejo vse naprave v korist in podporo ubožcev. Nadalje so se zahvalili Bogu za vse društvu in po njem ubožim podeljene dobrote ter prosili Boga, naj spremlja društvo še vnaprej s svojim blagoslovom. Na to so služili pontifikalno mašo z zahvalno pesmijo. Po službi

božji se je od 12. do 2. ure vršil v okusno okrašeni veliki dvorani knezoškofijske palače pod predsedstvom visokega pokrovitelja občni zbor, pri katerem je bilo po opravljeni društveni molitvi in po prisrčnem pozdravnem govoru prevzvišenega pokrovitelja dosedanje vodstvo soglasno zopet izvoljeno za nadaljnje poslovanje. Iz poročila društvenega konzulenta posnamemo, da je društvo v pretečenem letu podpiralo 100 ubožih in bolnih, oskrbovalo hrano 120 revnim učenkam, ter obdarovalo pri božičnici 170 otrok. Za to je izdalo 4100 K. V 50 letih svojega obstanka je izdalo društvo 245.184 K 53 h v podporo 2342 ubožcev, 8604 revnih učenk, 192 sirot in v obdaretev 9054 otrok pri vsakoletni božičnici. Pri občnem zboru je bilo poleg poročil ptujskega in celjskega gospejnega društva prebrano lastnoročno pohvalno pismo papeža Pija X. povodom omenjene društvene slavnosti, katero se glasi v slovenskem prevodu:

Častiljivemu bratu Mihaelu,

Skofu Lavantinskemu

v Mariboru.

Častiljivi brat!

Pozdrav in apostolski blagoslov.

Iz srca smo se razveselili, ko smo nedavno prejeli od Tebe poročilo, da je društvo pobožnih gospa v Mariboru za izvrševanje del krščanske ljubezni do bližnjega, ki se odlikuje po obilnem številu udov, še bolj pa po zaslužnem delovanju, doseglo že petdeseto leto svojega obstanka. Komaj boš pač verjel, s kakšno ljubeznijo in s kakšnim upanjem pospešujemo taka društva, katera po pravici radi imenujemo „Svojeveselje in Svojevence“, in s kakšnim hrepenenjem želimo, naj bi rastle po številu in bi se jim množila sredstva, da se tako po njihovem prizadevanju vedno bolj širi in utrjuje med ljudmi ljubezen Kristusova. Vse pobožne gospe torej, katerekoli so v imenovanem društvu, odlikujemo s Svojo papeško pohvalo, in jim podelimo v izpodbudo in tolažbo z veseljem apostolski blagoslov, in Naša volja je, da ta velja tudi Tebi, častiljivi brat, in vsem duhovnikom in vernikom Tvoje škofije.

Dano v Rimu pri Sv. Petru, dne 4. aprila 1910, v sedmem letu Našega papeštva.

Pij PP. X. I. r.

Ob koncu zborovanja je prejela dolgoletna oskrbnica ubožih, ga. A. Majciger zaslužni križec „Pro Ecclesia et Pontifice“, s katerim so jo sv. oče odlikovali. Slav. predstava pri šol. sestrah od 4. do 5. ure popoldne, pri kateri so gojenke Franc Jožefovega jub. ženskega učiteljskega mojstrskega proizvajale posamezne točke vsporeda in po kateri so mil. nadpastir zopet v prisrčnem nagovoru navduševali navzoče z vzgledi iz življenja leta 1873 umrle blage cesarice Karoline Avguste k nadaljnjim delom usmiljenja, je zaključila to, za Maribor pomenljivo slavnost. V spomin društvenega jubileja so revne učenke pri šolskih sestrah, katere omenjeno društvo vedno podpira, dne 9. aprila t. l. prejeli primeren priboljšek, društveni ubožci pa so za mesec april namesto po 2 K dobili po 4 K. Izšla bo tudi slavnostna knjiga, ki se že tiska.

Mariborski okraj.

m Kam gremo v nedeljo? Nikamor drugam, kakor med naše vrle obmejne brate v St. Ilju v Slov. gor. Tamošnje kmetijsko bralno društvo priredi namreč ta dan ob 4. uri popoldne v gostilni g. Celcerja v St. Ilju majnikovo veselico. Vspored je sledeči: 1. Pozdrav. 2. Petje. 3. Govor: govori g. Kemperle iz Maribora. 4. „Tri sestre“, igra v treh dejanjih, predstavljajo domači fantje in dekleta. 5. Petje. 6. „Kmet pri fotografu“, komičen prizor. 7. Med prosto zabavo šaljivi srečolov. Vstopnina: Sedeži po 1 K, stojišča po 40 vin. Čisti dohodek je namenjen za novi društveni oder. — Kakor kaže vspored, bo zabava izborna, in je pričakovati, da se bodo te veselice zavedni Slovinci od blizu in daleč v najobilnejšem številu udeležili. Prav posebno pa bi bilo to še želeli od strani mariborskih Slovincem. Torej v nedeljo na veselo svidenje v St. Ilju!

m St. Ilj v Slov. gor. Zadnji torek, dne 26. aprila bi se imela vršiti volitev župana. Eden naših mož g. Janez Fluher je smrtno-nevarno obolel, ostali Slovinci pa niso prišli k volitvi, ki se torej na veliko jezo nemških odbornikov ni mogla izvršiti.

m Polička vas. V nedeljo, dne 24. t. m. smo volili župana. Izvoljen je bil enoglasno dosedanji vrli župan g. Leopold Ledinec, svetovalcem pa gg. Eberhard, Platavs in Cvirn. Sami zanesljivi in zvesti naši možje! Slava jim! — Reiningger piha sedaj od jeze, ker njegova stranka nima ne enega možicelja v odboru. Na dan volitve odbora so se nemčurski petelinji širokoustili, da bodo volitve ovržene, a tem velikim junačkom je smuknilo nemško srce v hlače. Mi polički Slovinci pač lahko zakličemo nemčurski gardi: Pri nas je korajža, pri vas je pa ni, pa je ni!

m Sv. Rupert v Slov. gor. Žalostno so naši zvonovi doneli dne 20. do 22. aprila. Naznanjali so tužno vest, da je preminul obče čislani in spoštovani g. Anton Fras, veleposestnik v Gornji Voličini, v 65. letu svoje dobe. Bolehal je že precej časa, ter bil na

smrt pripravljen. Žalost na zgubi žene, ki mu je pretrmi leti umrla, razjedala mu je srce, in od tistih dob ni bil več prav vesel. Čudno je bilo njegovo govorjenje in obnašanje, res, edino njemu lastno, tako, da ga je moral vsakdo spoštovati. To je bil cel mož, vzor kremenitega značaja. Njegove vrline so bile znane na blizu in daleč, zato si ga našel v vseh krajevnih korporacijah. Njegova mirnost, spojena z nenaravno razumnostjo, je imponirala, zato pa so vsi radi poslušali njegove modre nasvete. S hvale vredno natančnostjo je skozi 30 let opravljal tudi službo cerkvenega ključarja. Pri pogrebu, ki se je vršil v petek predpoldan z velikim sijajem, se je prav pokazala ljubezen in spoštovanje, ki ga je gojilo ljudstvo do tega vrlega moža. Ko je domači pevski zbor ob grobu zapel še krasno Hladnikovo žalostinko, smo se poslovili od ranjkega, želeč mu večni mir. Blag mu spomin!

m Hoče. V naši šoli, ki je v prvem in drugem razredu še popolnoma slovenska, dobivajo otroci celo v prvem razredu — nemška šolska naznanila. Podpisana je Čac. Teržan, razredna učiteljica, rojena v Žalcu v Savinjski dolini. Nadučitelj na tej šoli je Jožef Moder, ki je naroden na „Učiteljskega Tovariša“ in je bil nekdanj stražen Slovincem. Na nemški šoli ni slučaj, da bi nemški otroci dobivali slovenska šolska naznanila, v Hočah pa na slovenski šoli dobivajo slovenski otroci nemška naznanila. Ali ni to narobe svet? Je to postavno in pametno? Prosim g. okrajnega šolskega nadzornika, naj si pri priliki pogleda šolska naznanila. Hočki posestnik.

m Hoče. Novo ustanovljena „Kmečka hranilnica in posojilnica v Hočah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“, ima v načelstvu sledeče može iz cele župnije: Karl Novak, kmet v Spodnjih Hočah, načelnik; Jernej Frangeš, kmet v Bohovi, podnačelnik, Anton Vernik, kmet v Spodnjih Hočah, Ludovik Rečnik, kmet istotam, Jožef Krajcar, kaplan, Janez Dvoršak, posestnik v Rogozi, Jakob Florijančič, kmet v Šmiklavžu, Alojzij Rebernik, kmet v Zerkovcih, Štefan Čerič, kmet in župan v Dogašah, Janez Visočnik in Jakob Lobnik, kmeta v Pohorju, kot odborniki. V nadzorstvo so izvoljeni: Blaž Janžič, posestnik in tesarski mojster v Spodnjih Hočah, Jernej Visočnik in Jurij Visočnik, kmeta v Pohorju, Peter Frangeš, kmet in župan v Rogozi, ter Lebe Franc, pos. in trgovec v Pivoli. Vsi ti može so dobri gospodarji, ter verni in pošteni Slovinci. Bog daj novi „Kmečki hranilnici in posojilnici“ obilo uspeha in blagoslova v srečo naroda!!

m Hoče. O hočki šoli se marsikaj pripoveduje; posebno žalostne so postale razmere v narodnem oziru — že med šolarji. Tretji razred ima znani učitelj Gatti. S svojim političnim hujskanjem je dosegel velik uspeh. Otroci hočke šole se delijo že v šoli v dva tabora, v „Nemce“ in Slovence, ter se za resno zmerjajo in pretepavajo. „Nemci“, to je mali nemškutarčki, izzivajo z nemškimi trakovi na suknjih ali okoli klo-buka v šoli in celo na cesti. Posebno strastni so Wretzl-nov iz Zgornjih Hoč, Kutscher-jerji in Stanitz-ev. In temu se ni čuditi. Saj otroci dobivajo v roke „Stajerca“, da ga raznašajo. Sedaj pa se že vidijo sadovi „Stajerceve“ vzgoje, da se otroci sosedji pretepavajo, prepirajo in zmerjajo. Ali je šola za to, da se učijo otroci tam sovraštva in mržnje do svojih tovarišev? Slavnj okrajni šolski svet v Mariboru, kaj rečeš na to?

m Hoče. „Kmečka hranilnica in posojilnica v Hočah“ je imela že prvi uradni dan 37.793 K 50 vin. prometa. Najboljši može iz hočke župnije so pristopili kot člani in vložili tudi svoj denar. To pač kaže, da ima načelstvo in nadzorstvo med Hočani veliko zaupanje. — Nemškutarji so nemodro ravnali, da so poslušali nadučitelja Modra in učitelja Gatti-ja, da niso sprejeli naših najboljših mož k „Kassenvereinu“, ali pa so jih izključili in odbili. Moder ne nasvetuje nič modro, še manj pa Gatti. Pa kaj njima to mar! Saj nimata nič izgubiti.

m Fram. Nova kmečka hranilnica in posojilnica je ravnokar končala prvo leto svojega obstanka. Prometa ima 120.000 K. Razširila je svoj delokrog na sosednje župnije Slivnico, G. Polskavo in Sv. Martin. Iz teh župnij lahko vlagajo stranke denar in si ga izposojujejo. Uradne ure so ob nedeljah po službi božji v cerkveni hiši pri cerkvi. Uradni stroški so neznatni.

m Orehova vas—Slivnica. Od 1. maja t. l. naprej se boče voznina na južni železnici za III. razred od postajališča Orehova vas—Slivnica v Maribor in obratno znižala od 60 na 50 vin. Dosedaj je bila vozna cena previsoka, ker je samo 10 km med Orehovo vas—Slivnico in Mariborom. Da nam je g. poslanec Pišek to olajšavo izposloval, smo mu obče hvaležni.

m Slivnica pri Mariboru. Dne 16. maja se odpre nova, že dolgo zaželjena pošta. Pečati so, kakor se nam iz zanesljivega vira poroča, dvojezični. Občna želja je, da se ustanovi tudi telegrafični urad, in upamo, da nam tudi to naš poslanec g. Pišek izposluje.

m Gornja Poljskava. Pri nas snuje avskultant pri sodniji v Mariboru Hojnik liberalno posojilnico. Poklical je v svrhu ustanovitve znanega liberalnega agitatorja iz Celja. Ta posojilnica ni potrebna, ker imamo dobro delujočo posojilnico v Spodnji Poljskavi, katera deluje za župniji Spodnji in Gornji Poljskavo skupaj že tri leta v splošno zadovoljnost. Preteklo leto je imela 119.000 K prometa, in znaša njen rez. zaklad okrog 800 K. Nameu posojilnice v Gornji Polj-

skavi je le, širiti liberalizem, zato se bodo domačini ogibali te nepotrebne liberalne posojilnice.

m Slov. Bistrica. Prihodno nedeljo, dne 8. maja priredi Izobraževalno društvo v hotelu „Avstrija“ poučno veselico s tem-le zanimivim sporedom: 1. Venček narodnih pesmi, poje društveni zbor. 2. Pozdrav, govori Marija Jureš. 3. Kazen ne izostane, štirideskanska igra fantov. 4. Opomin kmečki mladini, govori mladenič Kolander. 5. Zimzelen, poje društveni zbor. 6. Obmejna budnica, prednaša Fr. Obersne. 7. Čašica kave, enodejanska igra deklet. Vabimo vse prijatelje, zlasti še kmečko mladino, domačo in sosedno.

m Laporje. Izobraževalno društvo v Laporju priredi dne 1. majnika t. l. ob 4. uri popoldne gledališko igro: „Lurška pastirica“. Vstopnina je: sedeži 1. vrste 1 krono, 2. vrste 80 vin., stojaliča 40 v. Ker so stroški za prireditev precej veliki, se nadplačila hvaležno sprejemajo. Kdor hoče videti, kaj zamorejo vria laporska dekleta, naj pride 1. majnika v Laporje. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Jurijev sejm je bil letos vsled neugodnega vremena precej slabo obiskan; zelo živahna pa je bila ob Dravi lesna trgovina: ker je Drava zadnje tedne zelo narasla, so vrli Pohorci dobro porabili priliko, in spravili nenavadno veliko lesa na Ptuj. — 10 ranjenec v so spravili eno nedeljo v ptujsko bolnišnico! To so sami čvrsti fantje ali mladi možje, ki so postali žalostne žrtve nesrečnega alkohola. Povsod se toči pijača, zato se pa fantje pobijajo, kakor neumna žival tega ne stori! Nek pisar na ptujski sodnji, 20letni Letonja iz Kranja je šel v nedeljo k svoji materi; v ponedeljek predpoldne pa so ga našli ob nekem potu napol mrtvega z razbito črepanjo. Ljudstvo ptujske okolice je zastrupljeno po ptujskem šnopsu in leze vedno globje v prepad, ako se ga ne bo še v zadnjem času kdo usmilil; žalostna resnica: tu nimamo mož-voditeljev! Ljudstvo ptujske okolice bo moralo, ako se sploh hoče ohraniti, temeljito obračunati s strupom, ki teče iz Ptuj!

p Lahi so jih pohrustali, lastovke namreč. Opažalo se je na mnogih krajih, da se je letos vrnilo nenavadno malo teh ljubih pevk in tako marljivih zatirateljic škodljivega mrčesa. Presneti Lahi: vse bi radi požrli, kar je avstrijskega; najprej lastovke, potem ljudi. Naša vlada ne more nič boljšega storiti, kakor jim dati univerzo v Trstu. Tam se bodo omenjenega dela učili sistematično!

p V Ptuj so sklenili vsi slovenski in nemški odvetniki, da bodo od nedelje, 1. majnika 1910 imeli svoje pisarne popolnoma zaprte za stranke, in se ne bo torej ob nedeljah v odvetniških pisarnah na Ptuj več uradovalo, temveč se uvede p o p o l n i n e d e l j s k i p o č i t e k. — Saj je bilo pa tudi potrebno, da se je storil ta sklep. Povsod v vseh manjših mestih in trgih se je že davno uvedel nedeljski počitek, ker se je uvidelo, da se ob nedeljah pač malo opravi. — Pri sodiščih je bilo treba vedno moledeovati, ako je kdo kaj potreboval, da se mu ustrezne. Kmetom pa to tudi ne bo v škodo. Človeka, ki se toži, bo drugi delavni dan ravno tako našel odvetnika! Prav! Ob nedeljah naj bodo tudi pisarne zaprte!

p Iz Ptuj. Nestrpnost nemškega trgovca Adolfa Schramke-ja proti slovenskemu jeziku je zelo velika. Pred kratkim je krožila od tukajšnjega trgovskega društva pola vsled neke vpeljave. Dotična pola se je predložila tudi slovenskemu trgovcu Franjo Lenartu. Ker pa je dal on na isto izjavo v slovenskem jeziku, se je izrazil g. Adolf Schramke, kateri ves dan na svojem pragu odjemalce v slovenskem jeziku pozdravlja, ter jih vabi v svojo trgovino, kateri takorekoč živi od slovenskih grošev, na ta način: „Alle Kaufleute haben deutsch unterschrieben, natürlich dieser windische Lenart muss windisch hinschreiben.“ Taki so torej tisti, ki so ti v obraz prijazni, kadar pa jim obrneš hrbet, zaničujejo vse, kar je slovenskega.

p Hajdin. Mnogo izgubimo kmetje naše župnije z odhodom našega g. kaplana Podplatnika. Vsled rahlega zdravja našega priljubljenega g. župnika Toman bil je mnogokrat preobtožen z delom, vedno pa neutrudljiv. Za dobrobit občine koristi je silno mnogo storil. Knjigovodstvo pri naši, izvrstno uspevajoči posojilnici je tako vzorno, natančno, da ne more biti boljše pri plačnem uradniku. G. kaplan je storil vse to le za Bog plati. Tudi bralno društvo je prišlo pod njegovim vodstvom do lastne knjižnice, česar se prej nikomur ni niti z velikim trudom posrečilo. Ljub mu je bil red in resno, vstrajno delo. Bog mu povrni! Ta skromni spomenik naše hvaležnosti naj ga spremlja kot župnika na prijazni hrib Marije Polenšak.

Kmetje.

p Svetinje. Neljubega gosta smo imeli pretekli teden pri nas! Nemila smrt je s svojo ostro koso posegla v dve družini, pri g. Novaku, županu na Libanji, je zadela sina Alojzija v cvetu let; komaj 23 let star, se je vlegel k večnemu počitku! V svoji boleznini je vstopil v Marijino družbo, ki se je v četrtek malone polnoštevilno udeležila pogreba. Bridko je za stariše, stati ob preranem grobu svojega otroka! Naše sožalje! — V petek pa se je pomikal dolg spreved na Svetinjski hrib, ljudje od blizu in daleč, znani in neznanzi obrzi so se videli pred krsto in za njo; spremljali smo k večnemu počitku Lovrenca Voršič, ki je dolgih 47 let opravljal službo cerkovnika; kot 10letni mladenič je nastopil to službo, jo opravljal za časa štirih župnikov in treh provizorjev, neštetim našgal krstno svečo, neštete spremljal k večnemu počitku; z vso vmeno in ljubeznijo je skrbel za Lepoto Svetinjske cerkve! Lovrenca je spoštovalo vse; v svoji boleznini

je dobil častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje, kar mu je napravilo veliko veselje; še večje veselje pa se je bralo na njegovem obrazu, ko mu je tudi prečastito školijstvo poslalo pohvalno priznanje za požrtvovalnost v njegovi službi! Do solz genjen je starček poslušal to pismo! Ko je položila bolezen Lovrenca na postelj, so ga z veseljem obiskovali znani, ki pa beli ženi niso zabranili vstopa! Nešteta množica ga je prišla kropiti na mrtvaškem odru, in Svetinjska župnija ne pomni tako lepega pogreba! Dva sosedna g. župana od Velike Nedelje in Sv. Miklavža z domačim g. župnikom sta ga spremljala, odborniki občine Veličanske, katere odbornik je bil sam 36 let, so nosili krsto. Mož je bil globoko veren, vestno izpolnjeval svoje verske dolžnosti, seveda pa tudi zvest in nemahljiv pristaš krščanske kmečke stranke! Peveci so mu doma in na grobu zapeli krasno nagrobnico: „Blagor mu, ki se spočije...“ Blagemu starčku daj Bog večni mir — zaslužno plačilo!

p Sv. Bolfenk na Kogu. Dne 16. aprila smo izročili hladni zemlji Pokrivača Jakoba, 70letnega posestnika v Gomili. Pokojnik je bil dober, vesten, skrben in delaven gospodar. Posebno ga je zanimalo sadjarstvo, kar priča njegov ugledno urejeni sadovnjak. Vkljub obilo pridelani pijači je bil vendar jako zmeren in do štirih popoldne razun vode ničesar ni pil. Ves vnet je bil za šolo. Od leta 1869 pa do zdaj je bil ud krajnega šolskega sveta v raznih šaržah. Po njegovem posredovanju je dobila šola lepi šolski vrt. Nad 40 let je bil občinski odbornik kognski, dolga leta sirotinski oče in nekaj časa tudi cerkveni ključar. K zadnjemu počitku so ga spremlili tudi učenci. V kratkem govoru se je nadučitelj imenu šole, krajnega šolskega sveta in občinskega odbora poslovil od pokojnika in zahvalil za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu. N. v m. p.!

p Sv. Bolfenk pri Središču. Od 2. do 10. t. m. se je obhajal pri nas sv. misijon. Vkljub lepemu vremenu in napornemu delu so se ga pridno udeleževali domači, in tudi sosednji župljani. V sramoto naših liberalnih naprednjakov pa moramo pribiti, da so se ti naravnost nesramno obnašali. Tako obnašanje pač ne sodi za oristaše stranke, ki se sama smatra za inteligentno.

p Sv. Bolfenk v Slov. gor. Kmečka hranilnica in posojilnica pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. bode imela dne 8. maja t. l. svoj prvi občni zbor. Z občnim zborom bo združeno gospodarsko predavanje o raznih panogah kmetijstva. Predaval boe nadrevizor Zadr. zveze g. V. Pušenjak. Zato ste tem potom vabljeni vsi zadružniki iz društvenega okoliša, kakor tudi vsi drugi, ki vam je mar za napredek kmetijstva, da pridete v najboljšem številu na shod. Shod se vrši zgoraj imenovani dan ob 3. uri popoldne v prostorih gostilne Horvat-ove. Tudi za slučaj, da bode siabo vreme, je preskrbljeno. K najboljši udeležbi ujudno vabi Načelstvo.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Franček: Ali veš, kaj bo novega pri Sv. Tomažu? Jakob: Ne vem. Fr.: Na Križevu, dne 5. maja po rani sv. maši bo g. nadrevizor Pušenjak iz Maribora predaval o zadružnem gibanju med drugimi narodi in Slovenci. O koristih in ugodnostih zadrug s posebnim ozirom na zboljšanje in vnovčevanje živinoreje in prodajanje iste potom zadrug, ter še marsikaj, kar je za gospodarstvo poučno. Jakob: Kje pa bo to? Fr.: V veliki gostilniški sobi g. Skrleca, kjer ima gostilno g. Sever. J.: Dobro, pa gremo poslušat. Fr.: Pa tudi sosednji farani bi k temu pouku dobro došli. J.: Seveda, saj je zadosti prostora.

p Karčovina pri Vurbergu. Dne 24. t. m. so vdrli tatovi v stanovanje najemnika Jožefa Horvat, in odnesli 50 K. Ker je najemnik zelo ubog, ga seveda ta izguba hudo zadene. Kdor o tatovih kaj izve, naj naznani to orožništvu.

Ljufomerski okraj.

l Ljutomer. V Mekotnjaku je dne 16. t. m. nagle smrti umrla Ana Zavrtačnik, poštena in blaga žena, skrbna mati svojih deseterih otrok. Kako priljubljena je bila od vseh, se je pokazalo pri pogrebu dne 18. t. m. Mili Bog ji v večnosti vse obilo poplačaj. Naj v miru počiva!

l Ljutomer. Tržke volitve se bližajo. Slovenski volilci, pridite gotovo vsi na volišče. Nihče naj ne bo malomaren!

l Sv. Krž na Murskem polju. Naše vojaško veteransko društvo ima občni zbor dne 1. majnika t. l. ob 3. uri popoldne pri načelniku g. Magdiču v Borec. V sporedu bode: 1. Nagovor načelnika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika in pregled računov; 4. volitev novega odbora; 5. razni nasveti. — Vsi redni in častni člani se uljudno vabijo.

Vučjavas na Murskem polju. Tukaj se je na prizadevanje g. nadučitelja Cvetka dne 20. marca definitivno ustanovila podružnica c. kr. kmetijske družbe štajerske, ki obsega sledeče kraje: Vučjo vas, Bučevce, Staronovovas, Iljaševce, Bunčane, Zasade, Mursčak in Hrastje. Omenjenega dne so si izvolili udje, ki jih je v razmeroma malem okrožju 98, za načelnika nadučitelja Cvetka, v odbor pa so prišli naslednji: Knaflič Franc, Slavič Anton, Osterc Anton, Štuhec Alojz, Bohanec Franc, Zemljič Franc, Sterniša Jakob in Osterc Franc. Predavanje o namenu in koristih c. kr. kmetijske družbe in podružnicah je prevzel namesto obolelega pot. učitelja g. Pirstingerja, nadučitelj g. Cvetko, ter dodal še eno predavanje

iz kmetijske stroke. Kmetovalci si pridno naročujejo semenje, galico in gnojila. Naj se mlada podružnica krepko razvija!

l Bunčani. Dne 6. t. m. je naš župan izročil bronasto kolajno hlapcu Mihaelu Skof pri Antonu Osterc, posestniku v Bunčanih, katero mu je priznal deželni namestnik grof Clari-Aldringen za zvesto službovanje čez 40 let pri enem hramu in rodbini. Mihael Skof je stopil v službo okrog leta 1860 pri Francu Osterc, dedeku sedanjega posestnika, ter služil nepretrgoma do njegove smrti leta 1875, potem je služil dalje pri sinu istega imena, pa nesreča je, zadela že prihodnje leto gospodarja. Ko je namreč vprejeval kobilo, ki je bil nameraval gnati na premiranje, ga ta brene v trebuh s tako silo, da je bil za nekaj minut mrtev. Potem je služil dalje umrlega gospodarja vdovi Mariji Osterc, pa nesrečna smrt v najboljših letih tudi njo pokosi že leta 1886. Zapustila je sina Antona, sedanjega gospodarja, in hčerko Marijo, prvega v 12. letu, drugega v 9. letu starosti. Po smrti vdove Marije Osterc pa je vodil Mihael Skof obširno gospodarstvo, in povrh še gospodinjstvo, dokler ni sta dorasla sedanji gospodar Anton in sestra Marija, večidel sam z drugo družino. — Mihael Skof služi tedaj že tretjega gospodarja nepretrgoma pri eni hišni številki, ter opravlja še sedaj vsako, tudi naporno hlapčevsko delo z veseljem in z dobro voljo v prid in za korist gospodarja, posebno pa ima veselje do konjereje, katera je za časa njegove službe precej denarja prinesla. Mihael Skof ni bil nikoli kaznovan, ter si je prihranil precej denarja, da bo oskrbljen na stara leta; dobil je že tudi večkrat nagrade za zvesto službovanje od raznih korporacij. — Pač vzoren hlapec, katerega bi naj posnemali fantje ter ne bi šli v mesta, v rudnike ali celo v Ameriko, kateri mladost in krepost zapravljajo drugod, na stara leta pa pridejo pokvarjeni, pohabljeni, brez obleke in denarja v domačo občino v oskrbo in nadlogo.

Slovenjgraški okraj.

s Remšnik. Tukajšnje katoliško slovensko izobraževalno društvo ima na Vnebohodovo, dne 5. majnika t. l. popoldne po večernicah, svoj prvi občni zbor v gostilniških prostorih g. J. Gregl. Govoril bo tudi dež. posl. dr. Verstovšek. Po zborovanju pa nastopijo prvokrat na odru naši vrli fantje, in kar v dveh igrah: „Krečmar pri zvitem rogu“ in „Kmet in fotograf“. Domačini in sosedje! Ako se hočete enkrat veselo razveseliti v poštenu družbi, pridite v obilnem številu, ne bode vam žal; obenem bo pa obilna udeležba fantom-igralcem najboljšje plačilo za njihov trud. V odmorih bo zapel pevski zbor par mičnih pesmi. Društvo bi rado pomnožilo svojo knjižnico, zato se bo k predstavi pobirala vstopnina po 30 vin. Kdor more in hoče več darovati, mu bode društvo hvaležno. — Na veselo svidenje tedaj dne 5. majnika!

s Razbor. Pri nas se je ustanovila po posredovanju štajerskega deželnega živinorejskega nadzornika Martina Jelovška dne 4. t. m. bikorejska zadruga. Zadruga ima svoj sedež v Razboru in obsega celo občino Razbor. Namen zadruge je, povzdigniti govedorejo s tem, da se skupno nakupijo in redijo v zadostnem številu dobri plemenski biki marjadvorske pasme. Eden delež je po 10 K, pristopnina po 2 K in letnina za vsako v zadružni zapisnik vpisano kravo in telico po 1 K. Do sedaj je zadrugi 20 udov pristopilo.

s St. Ilj pod Turjakom. Zadnji dopis iz Mute in Vuzenice me je vzpodbudil, da hočem tudi jaz napisati par vrstic v pozornost svojih rojakov. — Pred par leti sem bival na Muti v spodnjem trgu, kjer delajo razno orodje. Že prvi dan, ko pridem tja, me je en mojster pozdravil z „Windischer trotl“. Enkrat grem na kolodvor v Vuzenico prijatelju nasproti, kar pride nek železniški uslužbenec in me vpraša: „Was wolls ten sie?“ Jaz mu povem, da na vlak čakam; pa me šment ni razumel; kar pokliče nekega fanta, ki je šel čez železniški tir, na pomoč, in ta je bil zdaj za tolača. Na Muti vedno zmerjajo in zaničujejo trezne Slovence ti „pürgarji“, posebno pa še, ako jim za „šnops“ noče dati. Kdor pa že enkrat pride tja, naj hodi v edino slovensko trgovino kupovat; in v župnijsko bukvarno, kjer ima prav veliko dobrih knjig na razpolago.

Konjiški okraj.

k Konjice. Občni zbor kmečke hranilnice in posojilnice v Konjicah se je vršil dne 17. t. m. Potrdil se je računski zaključek za leto 1909, kateri izkazuje 384.921 K 83 vin. denarnega prometa. Bilanca pa kaže, da ima hranilnica 158.285 K 30 vin. hranilnih vlog, 95.778 K 61 vin. posojil, ter čistega dobička za leto 1909 593 K 03 vin. Lep napredek, katerega se mora vsak pošten Slovenec konjiškega okraja veseliti. Km. hranilnica ima od sedaj naprej tudi domače hranilnike na razpolago. Stariši, sežite po njih, in učite svoje otroke hraniti in varčevati. Kmetje iz Konjic in okolice, oklepajte se svojega zavoda, vlagajte svoje prihranke, jemljite po potrebi le v njej posojila. Nihče vas ne more siliti, hoditi v druge posojilnice. V slogi je moč. — Nekateri nasprotniki seveda še vedno ne mirujejo, a kličemo jim: jezik za zobmi, pa bo mir besedi.

K Konjiška okolica. Zelo nas veseli, da nam je slavni deželni šolski svet poslal na našo okoliško šolo tako izvrstno gđc. učiteljico slovenske narodnosti. Zelimó, da vselej v prihodnosti tako ravna in zadovoljni bomo. Nemci se seveda jezijo, celo nezaupnico je hotela nemška večina v okrajnem šolskem svetu izreči deželnemu šolskemu svetu. Ne bodite smešni! Potolažite se, potolažite, saj se vam ne godi nikaka krivica. Na nemških šolah imate tako same Nemce učitelje, ki vam jih mi nič ne zavidamo, kakor vi nam na naših šolah učitelje Slovence. Se veselí nas, da jih imate, — zakaj, si lahko mislite, ča znate kaj dalje misliti, kakor na pedenj daleč.

K žišce. Tukajšnje bralno društvo priredi na praznik Vnebohoda in naslednjo nedeljo po večernicah v posojilniških prostorih veselico z gledališko predstavo: Nežka z Bleda, tamburanjem in petjem. K obilni udeležbi se vabi, ker je čisti dobiček namenjen nabavi večjih „berd“ za tamburaše. Vstopnina 40—60 vis.

Celljski okraj.

Zaupni shod S. K. Z. v Št. Petru v Sav. dol. pri gospodu Zganku se je vršil v nedeljo dne 24. t. m. popoldne. Govorila sta poslanca dr. Benkovič in Terglav, kakor tudi mnogo zaupnikov, ki so prihitali iz cele srednje Sav. doline. Da bi ta velevažni shod kmalu obrodil mnogo sadov.

c Marija Reka. Umrl je v nedeljo tukajšnji župnik č. g. Alojzij Gričnik. Jetika je 30letnemu možu prerazela nit življenja. Pogreb se je vršil 26. t. m. — Rajni župnik je bil rojen dne 29. marca 1880. leta pri Sv. Kungoti na Pohorju. V mašnika je bil posvečen dne 25. julija leta 1903. N. v m. p.!

c Sv. Pavel pri Preboldu. Poročil se je dne 25. t. m. g. Andr. Marinc, uslužbenec pri železniškem ministrstvu na Dunaju, z vrlo narodno in katoliškemu prepričanju naklonjeno mladenko gđc. Marijo Gojznikar, trgovko in posestnico pri Sv. Magdaleni. Novoporočencema obilo sreče!

c Sv. Pavel pri Preboldu. Dne 17. t. m. priredila je vrla magdalenska mladina veselico, katera se je kljub slabemu vremenu izbornó obnesla. Uprizorili sta se dve gledališki igri v splošno zadovoljnost mnogobrojnega občinstva. Kaj takega nismo pričakovali od Magdalenčanov. Diletantje, skoro sami novinci, so vloge vsi prav imenitno pogodili. Tako je prav; naj vam ne bode žal truda, ki je vedno v zvezi z delom za probojo in izobrazbo naroda. Magdalenska mladina na plan! Korajzja velja! Da se ob enaki priliki zopet vidimo! — V to okolico je začel svoj čas posegati nek liberalni agitator z namenom, pridobiti mladino za znano napredno mladinsko organizacijo, kar pa se mu menda ne bode posrečilo, ker je po večini magd. mladina dovolj zavedana, da ve presoditi liberalno in kat. narodno strujo; sicer pa mu plevel blagevolje prepuščamo.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Prihodnjo nedeljo, dne 1. maja 1910 priredijo šolske deklice lepo veselico v gornji dvorani „Katoliškega doma“. Na dnevnem redu je gledališka predstava, mladinska igra „Deklica s tamburico“, deklamacija in petje. Začne se takoj po večernicah. Kdor ljubi šolsko mladino, in bi rad doživel veselo urico, naj se udeleži te prireditve.

Brežiški okraj.

b Podsreda. Gospod dopisnik „Narodnega lista“, povejte nam vendar imena tistih odbornikov v tej in onih občinah, ki protestirajo proti županovim podpisom!

b Podsreda. Zopet alkohol kriv nagle smrti. Podsredčan Anton Šarlah, star 73 let, je padel vinen po stopnicah neke gostilne v Koprivnici in si pretresal možgane. Tri dni pozneje je umrl.

Za živinorejo.

S postavo z dne 30. decembra 1909 se je za pospeševanje živinoreje in vnovčenje živine za leta 1910 do 1918 dovolila iz državnih sredstev svota po 6 milijonov kron na leto. Od te državne podpore je določen znesek letnih 5 milijonov kron za povzdigo živinoreje in 1 milijon kron še posebno za vnovčevanje živine. Na posamezne dežele se bo ta svota razdelila po številu goveje živine, ki se je dognalo pri zadnjem splošnem živinskem štetju. V smislu teh postavnih določb pripade Stajerski od skupne svote za tekoče leto znesek 377.893 K 05 vin. Poljedelsko ministrstvo je določilo glavna načela, po katerih naj bi se porabila ta svota:

1. Med najvažnejše odredbe za povzdigo živinoreje spadajo one, ki skrbijo za pomnožitev krmil, za izboljšanje planin, pašnikov in travnikov. Le na ta način je mogoče pomnožiti število živine in tudi njeno kakovost izboljšati. V ta namen določa poljedelsko ministrstvo znesek 155.000 K.

2. Znesek 4500 K je namenjen za to, da se od pomore pomanjkanju stelje, za katero tudi dobro služi šota v krajih, v katerih druge stelje ni, nadalje za povzdigo pridelovanja krme na močvirnatih tleh, za vzorne travnike in pašnike.

3. Svota 125.000 K bi se naj porabila za nakup in prireditve pašnikov za mlado živino, za rejo živine na kmečkih posestvih, za živinorejske zadruge, za biko plemenjake, za oddajo rastlinskih semen in umetnega gnoja po znižanih cenah itd.

4. Za zadržno nabavo krmil je določenih okroglo 20.000 K.

5. Znesek okoli 15.000 K naj bi se porabil za pospeševanje mlekarstva, ki je s povzdigo živinoreje v najtesnejši zvezi.

6. Za podpiranje naprav in zavodov za zavarovanje živine je določenih 37.000 K.

7. Za vnovčevanje živine je določenih skupno 104.000 K, in sicer 84.000 K iz onega, za Avstrijo skupno določenega milijona in 20.000 iz zneska 377.893 K 05 vin.

Ta načela niso našla splošnega odobravanja, in zato se je dne 20. aprila vršila v svrhu boljše razdelitve za Stajersko določene svote seja v poljedelskem ministrstvu. Sklenilo se je, da se naj za povzdigo planin, travnikov in pašnikov porabi 100.000 K, za steljo, šoto itd. kakor zgoraj 4500 K. Znesek 125.000 K pod točko 3 naj se tako porabi, da se da za nakup bikov 30.000 K, za bikorejske zadruge 30.000 K, za Grabnerhof 20.000 K, za St. Jur 20.000 K, za prezimovanje bikov 10.000 K, za zidanje vzornih hlevov 10.000 K, za razne, od c. kr. poljedelskega ministrstva določene namene 50.000 K, torej skupno 125.000 K. Znesek pod točko 4 odpade. Za pospeševanje mlekarstva pod točko 5 naj se porabi, kakor zgoraj, 15.000 K, za zavarovanje živine pod točko 6 naj se na porabi 100.000 K. Za svinjerejo in ovčerejo pod točko 7 naj se porabi 20.000 K. To znaša skupno 364.500 K. Pripade pa Stajerski, kakor smo zgoraj poročali, znesek 377.893 K 05 vin. Ostane še torej znesek 13.393 K 05 vin., ki se bo porabil za pokritje morebitne zgube pri gori navedenih točkah.

Vestnik

mladinske organizacije.

Mladeniška zveza v Hočah ima v nedeljo, dne 1. maja po večernicah poučni shod v društvenih prostorih pri g. Rojku. Na dnevnem redu je poučni govor, deklamacije in govorniške vaje. Mladenci, ki to berete, pridite in povabite tudi druge tovariše!

Fram. Na praznik Kristusovega vnebohoda, v četrtek, dne 5. majnika, bo pri nas mladinska svečanost s pridigo pri ranem opravilu ob šestih in z govorom po večernicah. Pridigoval in popoldne govoril bo profesor dr. Hohnjec.

Jarenina. V nedeljo, dne 29. t. m. se vrši v Jarenini večji mladeniški shod. Pričakuje se zlasti iz Slovenskih goric prav obilna udeležba. Agitatorji na delo!

Sv. Bolfenk pri Središču. V vsem svojem sijaju je nedeljo zjutraj zasijalo pomladno solnce na obzorju, očiščenem po večdnevem dežju. In prijaznim obrazom se zrló na zemljo, kakor bi se smehljajoč vadovalo njene mlade krasote in osobito tistih, katerim sedaj klije dvojni cvet, pomladni čas in čas mladih let, naših krepkih krščanskih fantov in naših vrljih krščanskih mladenk, ki so z veselimi obrazi hoteli na prijazni hrib sv. Bolfenka k svoji mladinski svečanosti. Organizator slovenske mladine dr. Hohnjec je v obilnem številu zbrani mladini in tudi mnogoštevilnim odraslim s poljudnimi in iskrenimi besedami začrtal smer, v kateri se mora gibati življenje značajnega slovenskega mladeniča in poštenega slovenskega dekleta. Popoldne je priredilo tukajšnje bralno društvo predavanje v sobi kmečke hranilnice in posojilnice, ki je v ličnem hramu našega vrlega pristaša Munda. Čeprav se za to predavanje ni skoraj nič agitiralo, vendar se je zbralo nad vse pričakovanje veliko mladine, da nista bila samo soba in veža polni, temveč jih je dokaj še moralo stati zunaj pri vratih in pod okni. Bilo je tudi nekaj takozvanih naprednih mladeničev, ki so se dostojno obnašali in z vidnim zanimanjem in odobravanjem sledili izvajanjem. Govornik dr. Hohnjec je razlagal veliki pomen izobraževalne organizacije med našim ljudstvom in osobito priporočal ustanovitev mladinskih zvez pri naših bralnih društvih. Vspah je bil ta, da sta se takoj ustanovili mladeniška in dekliška zveza kot odseka izobraževalnega društva. Odbor mladeniške zveze je tako-le sestavljen: predsednik Fr. Žukovec, podpredsednik Alojzij Tomašič, tajnik Jože Borko, blagajnik Tomaž Heric, namestnik Ivan Lukman. Dekliška zveza si je izvolila sledeči odbor: predsednica Marija Haložan, podpredsednica Marija Kolarič, tajnica Marija Šoštarčič, blagajnica Marija Trofenik, namestnica Marija Vrbančič. Zasijalo je torej svetlo, gorko solnce in razpršila se je moreča megla lažnjive fraze in nenaprednega nasilstva! Mladi prijatelji, po tej poti krepko in vztrajno naprej!

Smarje pri Jelšah. Pri nas se vrši v nedeljo, dne 8. maja mladeniški tečaj. Predavala bosta gg. Vojteh Jeločnik in Ivan Podlesnik iz Ljubljane. Udeleženci se udeležijo rane službe božje v Smarju, od 8.—10. ure bodo predavanja, od 10.—12. ure telovadba, od 1.—3. ure telovadba, ob 3. uri popoldne pa veliko ljudsko zborovanje, h kateremu že sedaj vabimo vse prijatelje in prijateljice naše mladinske organizacije iz domačih in sosednih župnij. Poleg domačih in sosednih Orlov naj se udeležijo tečaja vsi naši zavedni mladeniči iz šmarskega in rogaškega okraja. Mladenci, to bo naš dan! Na delo za veliko udeležbo!

Dobrna. Kakor čujemo, nas bodo dne 1. maja Orli Savinjske doline in od St. Jurija na juž. želez. posetili. Za ta skupni izlet Orlov v našo Dobrno je veliko zanimanje. Naši Orli se vrlo pripravljajo, svo-

je brate dostojno sprejeti. Med našimi mladeniči je sploh velika vnema za telovadni odsek bralnega društva, in smemo upati, da bodo tudi naši zamogli v kratkem javno nastopati. Orli, nazdar! Na veselo svodenje v nedeljo!

V Celju bo dne 8. maja pri „belem volu“ mladeniški tečaj za vse telovadne odseke iz celjskega okrožja. Vabijo se pa tudi mladeniči iz drugih krajev. Natančnejši vspeled se bo pravočasno naznanil.

Pilstanj. 1. majnika izlet v Lesično! Dekliška zveza nam priredi prelepo zabavo s sledečimi sporedom: 1. Igra: „Dve materi“. 2. Petje in prosta zabava. — Vsak prijatelj poštene zabave bo prišel 1. majnika v Lesično!

Najnovejše novice.

Novi davki. K uvodnemu članku moramo se naknadno omeniti, da se bodo tudi hišni davek ter pri stojbine ob podedovanju in darovanju uredile. Davka na bencin ni treba urediti postavnim potom, ampak naredbenim.

Državni zbor. V proračunskem odseku sta govorila oba slovenska zastopnika dr. Korošec in dr. Žitnik, ter se bavila oba osobito s spodnještajerskimi in koroškimi razmerami. V finančnem odseku je govoril finančni minister dr. Bilinski, ter prosil, da se mu rešijo vsaj osebno-dohodninski davek, tantiemski, dividendski, davek na žganje, davek na vino v steklenicah, ter davek pri podedovanju in darovanju. Mnogi sodijo, da je minister že opustil misel na splošni vinski davek, na sodavico in kisle vode.

Duhovniške spremembe. Gospod Jakob Palir, dosedaj kaplan na Črni gori pri Ptujju, je prestavljen na Bizeljsko. Gospod Ivan Hribar pride iz Bizeljskega v Smarje pri Jelšah.

Konjiška nadžupnija je povzdignjena v arhidiaconijo. Častiti gospod nadžupnik Franc Hrastelj je imenovan za infuliranega arhidiacona. — Čestitamó!

Nevarno obolel je gospod Gregor Dupelnik, župnik pri Sv. Francišku Ksaverju v gornji Sav. dolini. Zadelá ga je kap.

Župnijski izpit delata te dni v Mariboru č. gg. kaplana Franc Ozvatič iz Slovenske Bistrice in Leopold Kolenc z Vidma.

Selnica ob Dravi. V noči dne 25. t. m. so se na cesti blizu Selnice stepli fantje-ponočnjaki. Dva brata, Janez in Franc Horner, črevljarja iz Bistrice pri Lembahu, sta nalezela na nekatere fante iz Selnice. Nastal je tepež, pri katerem je Franc Hornerja nekdo z nožno ostrino udaril po glavi tako močno, da je Horner dne 26. t. m. umrl. Uboja je osumljen delavec Julij Serneč iz Janževega vrha pri Selnici, katera je žandarmerija že izročila okrožni sodnji v Mariboru. Nesrečno ponočevanje!

Listnica uredništva.

Podsreda, Smarje pri Jelšah, Sv. Peter na Medvedovem selu, slovenjgraдец, Konjice, Kobilj, Ljutomer, Dolič: Tokrat ni bilo mogoče.

Serravallovo
železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
: lika in častni diplom k zlati kolajni. ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
krvne in rekonvalescente. Povzroča
voljo do jedi, utrjuje živce in popravi
kri. Izborén okus. Nad 6000 zdrav-
niških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l 4 K 2'60 in po
446 1 l 4 K 4'80.

Jzjava.

Podpisani priznam, da sem med zvo-
nenjem udaril z vožem od zvona Matjaža
Ivanuša po domače Taičar iz Šalovca in to
s ponesrečenjem radi velike stiske, toraj ga
prosim s tem odpuščanja.

824

A. Ročkar.

Prodaja.

Radi družinskih razmer se prosto posestvo, na katerem se nahaja že blizu 50 let gostilna, z dobrim obiskom, kakor tudi tako stara trgovina, lastnik je tudi lahko c. kr. poštar, kakor že sedaj čez 20 let. Vse poslopje zidano, s 7 sobami, in vsem potrebnim gospodarskim poslopjem, tik glavne ceste, eno minuto od velike farne cerkve oddaljeno, tudi lahko kapi travnike, njive in gozdove. Naslov pove upravnistvo.

857